Svensk författningssamling

SFS 2006:533

Utkom från trycket
den 14 juni 2006

Lag
om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713);

utfärdad den 1 juni 2006.

Enligt riksdagens beslut[1] föreskrivs[2] i fråga om försäkringsrörelselagen (1982:713)[3]

dels att 1 kap. 8 a, 9 c och 9 e §§, 1 a kap. 2 §, 2 kap. 3 §, 3 kap. 2 och 2 d §§, 7 a kap. 1, 2 och 4 §§ samt 19 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas åtta nya paragrafer, 2 kap. 4 §, 3 kap. 2 g §, 7 kap. 24 a §, 7 a kap. 9 a och 10 a–10 c §§ samt 19 kap. 11 h §, samt fyra nya rubriker närmast före 7 a kap. 9 a och 10 a–10 c §§ av följande lydelse.

1 kap.

8 a §[4] Ett försäkringsbolag skall, utöver tillgångar motsvarande försäkringstekniska avsättningar enligt 7 kap. 1 §, vid varje tidpunkt ha en tillräcklig kapitalbas. Bestämmelser om vilka poster kapitalbasen får omfatta och om avräkning från den finns i 7 kap. 22 och 24 a §§ och 26 § fjärde stycket för livförsäkringsrörelse samt i 7 kap. 24 och 24 a §§ och 27 § fjärde stycket för skadeförsäkringsrörelse.

Vid utövandet av verksamheten skall kapitalbasen minst uppgå till en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens art och omfattning (solvensmarginalen) enligt bestämmelserna i 7 kap. 23 § för livförsäkringsrörelse och i 7 kap. 25 § för skadeförsäkringsrörelse. Dock skall kapitalbasen aldrig vara mindre än det garantibelopp som anges i 7 kap. 26 § för livförsäkringsrörelse och i 7 kap. 27 § för skadeförsäkringsrörelse.

När ett försäkringsbolag bildas skall kapitalbasen minst uppgå till garantibeloppet.

Om kapitalbasen understiger solvensmarginalen eller garantibeloppet skall Finansinspektionen vidta åtgärder enligt bestämmelserna i 19 kap. 11 § fjärde, sjätte och sjunde styckena.

[1] Prop. 2005/06:45, bet. 2005/06:FiU22, rskr. 2005/06:317.
[2] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG (EUT L 035, 11.2.2003 s.1, Celex 32002L0087), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/1/EG (EUT L 079, 24.3.2005 s. 9, Celex 32005L0001).
[3] Lagen omtryckt 1995:1567.
[4] Senaste lydelse 2004:1179.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för att ta in poster i kapitalbasen och räkna av poster från den enligt 7 kap. 22, 24 och 24 a §§ samt 7 a kap. 4 §, och om omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt skall beräknas.

9 c §[5] Ett försäkringsbolag och ett annat företag skall anses ha nära förbindelser, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,

2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns någon annan likartad förbindelse mellan företagen, eller

3. båda företagen är dotterföretag till eller har någon likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser har även en fysisk person och ett försäkringsbolag, om

1. den fysiska personen

a) äger minst 20 procent av kapitalet i försäkringsbolaget,

b) disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i försäkringsbolaget, eller

c) på annat sätt har sådant inflytande över försäkringsbolaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller

2. det finns någon annan likartad förbindelse mellan denna person och försäkringsbolaget.

9 e §[6] Med försäkringsholdingföretag avses enligt denna lag ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och vars verksamhet huvudsakligen består i att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsbolag eller utländska försäkringsföretag.

1 a kap.

2 §[7] Ett europabolag som med stöd av artikel 8 i SE-förordningen beslutat att bolagets säte skall flyttas till Sverige får ansöka om koncession och stadfästelse av bolagsordningen innan bolaget har registrerats i Sverige. För en sådan ansökan gäller 2 kap. 3 § andra–åttonde styckena, 3 a–3 c, 4 och 5 §§. Ansökan får prövas innan bolaget har registrerats i europabolagsregistret.

2 kap.

3 §[8] Stiftarna skall ansöka om koncession samt upprätta en bolagsordning som skall stadfästas.

[5] Senaste lydelse 1996:753.
[6] Senaste lydelse 2000:623.
[7] Senaste lydelse 2004:578.
[8] Senaste lydelse 1999:600.

Ansökan om koncession och stadfästelse av bolagsordning prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

Till ansökan skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad verksamhetsplanen skall innehålla.

Vid behandlingen av en ansökan om stadfästelse av bolagsordning prövas att bolagsordningen överensstämmer med denna lag och med andra författningar samt om och i vad mån särskilda bestämmelser behövs med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet.

Bolagsordningen skall stadfästas och koncession beviljas, om

1. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det kan antas att de som kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget inte kommer att motverka de krav på verksamheten i bolaget som avses i 1 och även i övrigt är lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett försäkringsbolag och

3. de som avses ingå i bolagets styrelse och vara verkställande direktör eller dennes ställföreträdare har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i ledningen av ett försäkringsbolag och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift.

Bolagsordningen får inte stadfästas och koncession inte beviljas, om det kan antas att

1. någon som i väsentlig mån har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget, eller

2. ledningen i ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 7 a kap. 9 a § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om bolaget kommer att ha nära förbindelser med någon annan, får bolagsordningen stadfästas och koncession beviljas endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av försäkringsbolaget.

Koncession beviljas tills vidare eller, om särskilda omständigheter föranleder detta, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver till det löpande räkenskapsårets slut. Koncession får inte vägras av det skälet att det inte behövs något ytterligare försäkringsbolag.

Vid förlängning av en koncession som har beviljats ett försäkringsbolag för bestämd tid samt vid ändring av en bolagsordning eller av en beviljad koncession tillämpas första–åttonde styckena.

4 §[9] Finansinspektionen skall innan bolagsordningen stadfästs och koncession beviljas eller förlängs för ett försäkringsbolag samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES om bolaget

1. är eller kan förväntas bli dotterföretag till ett försäkringsföretag, ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet,

[9] Tidigare upphävd genom 1999:225.

2. är eller kan förväntas bli dotterföretag till moderföretaget till ett försäkringsföretag, ett kreditinstitut, ett företag för elektroniska pengar eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet, eller

3. kontrolleras eller kan förväntas komma att kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som har ägarkontroll över ett försäkringsföretag, ett kreditinstitut, ett företag för elektroniska pengar eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet.

Om regeringen beslutar i frågan om koncession, skall den information som Finansinspektionen fått vid samrådet med den utländska behöriga myndigheten överlämnas till regeringen.

3 kap.

2 §[10] Aktier kan fritt överlåtas och förvärvas, om något annat inte följer av bestämmelserna i detta kapitel eller i övrigt av lag.

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett försäkringsaktiebolag, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav enligt 1 kap. 9 a §, får ske bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas så att det uppgår till eller överstiger 20, 33 eller 50 procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller så att försäkringsaktiebolaget blir dotterföretag.

Tillstånd enligt andra stycket skall ha meddelats före förvärvet. Om förvärv har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren skall få behålla de aktier som erhållits. Förvärvaren skall ansöka om tillstånd till ett sådant förvärv inom sex månader efter det att aktierna erhållits.

Tillstånd skall ges till förvärv som avses i andra och tredje styckena, om det kan antas att förvärvaren inte kommer att motverka de krav på verksamheten i bolaget som avses i 2 kap. 3 § femte stycket 1 och om förvärvaren även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett försäkringsbolag.

Tillstånd får inte ges, om förvärvaren

1. i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet, eller

2. är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 7 a kap. 9 a § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan försäkringsbolaget och någon annan, skall tillstånd ges endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av försäkringsbolaget.

Inspektionen får föreskriva en viss tid inom vilken ett förvärv skall genomföras.

Inspektionen skall meddela beslut i ett ärende enligt andra eller tredje stycket inom tre månader från det att ansökan om tillstånd gjordes.

[10] Senaste lydelse 1999:600.

2 d §[11] Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat om ägaren

1. utövar eller kan antas komma att utöva sitt inflytande på ett sätt som motverkar de krav på verksamheten i försäkringsbolaget som avses i 2 kap. 3 § femte stycket 1,

2. i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet, eller

3. är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 7 a kap. 9 a § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier har underlåtit att ansöka om tillstånd till ett förvärv som avses i 2 §, får inspektionen besluta att ägaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av inspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Finansinspektionen får förelägga ägare som avses i första stycket att avyttra så stor del av aktierna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

Aktier som omfattas av ett förbud eller föreläggande enligt denna paragraf skall inte medräknas när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna i bolaget för att ett beslut skall bli giltigt eller en befogenhet skall få utövas, såvida inte förvaltare har förordnats enligt 2 e §.

2 g § Frågan om tillstånd får avgöras först efter samråd med behörig myndighet i ett annat land inom EES om ett förvärv enligt 2 § andra stycket skulle innebära att försäkringsbolaget blev dotterföretag eller kom under kontroll av

1. ett i det landet auktoriserat försäkringsföretag, kreditinstitut, företag för elektroniska pengar eller värdepappersföretag,

2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller

3. en fysisk eller juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

7 kap.

24 a § Från kapitalbasen enligt 22 eller 24 § skall försäkringsbolaget i de fall som avses i andra stycket räkna av det bokförda värdet av aktierna eller av vad som skjutits till i annan form (tillskott) i

1. ett försäkringsbolag, ett kreditinstitut, ett institut för elektroniska pengar, ett värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

2. ett utländskt återförsäkringsföretag,

3. ett försäkringsholdingföretag eller

[11] Senaste lydelse 1999:600.

4. ett finansiellt institut.

En sådan avräkning skall göras om

1. försäkringsbolagets ägarandel överstiger 5 procent av företagets egna kapital, eller

2. försäkringsbolagets ägarandel understiger 5 procent av företagets egna kapital men

a) tillskottet eller summan av tillskotten överstiger 5 procent av det egna kapitalet eller de egna fonderna i företaget eller det sammanlagda bokförda värdet av sådana tillskott överstiger 10 procent av försäkringsbolagets kapitalbas, eller

b) företaget är ett intresseföretag eller försäkringsbolaget direkt eller indirekt äger minst 20 procent av kapitalet eller av samtliga röster i företaget.

Avräkning skall inte göras för tillskott som avser företag som omfattas av samma beräkning av gruppbaserad ekonomisk ställning som försäkringsbolaget enligt 7 a kap. 5 §.

Avräkning skall inte heller göras för tillskott som avser företag som gemensamt med försäkringsbolaget omfattas av tillsyn enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

7 a kap.

1 §[12] En försäkringsgrupp enligt denna lag består av

1. ett försäkringsbolag och

a) dess dotterföretag eller intresseföretag som är försäkringsföretag,

b) försäkringsföretag med vilket försäkringsbolaget har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning,

2. ett försäkringsbolag och dess moderföretag som är

a) ett försäkringsholdingföretag,

b) ett utländskt återförsäkringsföretag eller

c) ett annat utländskt försäkringsföretag med hemvist utanför EES, eller

3. ett försäkringsbolag och dess moderföretag som är ett annat företag än som avses i 1 och 2 men som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Vad som i detta kapitel föreskrivs i fråga om intresseföretag skall även gälla företag som inte är ett dotterföretag eller intresseföretag, om ägandet i företaget direkt eller indirekt uppgår till minst 20 procent av kapitalet eller av samtliga röster.

2 §[13] En försäkringsgrupp enligt 1 § första stycket omfattar även

1. försäkringsbolagets andra dotterföretag och intresseföretag,

2. andra företag än försäkringsföretag med vilka försäkringsbolaget har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning,

3. företag som försäkringsbolaget är dotterföretag eller intresseföretag till,

4. övriga dotterföretag och intresseföretag till företag som anges i 2 och 3, och

[12] Senaste lydelse 2000:623.
[13] Senaste lydelse 2000:623.

5. företag som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med företag som anges i 2 och 3.

4 §[14] Ett försäkringsbolag som avses i 1 § första stycket 1 skall, utöver vad som föreskrivs i 1 kap. 8 a §, ha en kapitalbas som är tillfredsställande med hänsyn till andra företag i försäkringsgruppen (gruppbaserad kapitalbas). När den gruppbaserade kapitalbasen bestäms skall 7 kap. 22 och 24 §§, 24 a § första–tredje styckena, 26 § fjärde stycket första meningen samt 27 § fjärde stycket första meningen tillämpas.

Den gruppbaserade kapitalbasen skall uppgå till en nivå som är tillräcklig med hänsyn till andra företag i försäkringsgruppen (gruppbaserad solvensmarginal). När den gruppbaserade solvensmarginalen bestäms skall 7 kap. 23 § för livförsäkringsrörelse och 7 kap. 25 § för skadeförsäkringsrörelse tillämpas.

Ledningen i ett försäkringsholdingföretag

9 a § Den som ingår i ledningen för ett försäkringsholdingföretag skall ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

Uppgiftsskyldighet

10 a § Ett företag som avses i 10 § är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

10 b § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 10 a § får förordna att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 10 a § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte skall äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet skall vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas endast om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, skall undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förordnandet skall upphöra.

[14] Senaste lydelse 2004:1179.

Ansvarsbestämmelse

10 c § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 10 b §.

19 kap.

4 §[15] Om skyldigheten enligt 7 a kap. 9 § att lämna information till ett försäkringsbolag som skall upprätta en gruppbaserad redovisning inte fullgörs, får Finansinspektionen förelägga den som skall lämna informationen att fullgöra sin uppgiftsskyldighet direkt till inspektionen.

Ingår ett företag som omfattas av 7 a kap. 9 § i samma koncern som försäkringsbolaget, får inspektionen kontrollera uppgifterna på plats hos företaget.

Första och andra styckena gäller även i fråga om juridisk eller fysisk person som skall lämna uppgifter till ett sådant utländskt företag inom EES som skall upprätta en gruppbaserad sammanställning enligt offentlig reglering som bygger på försäkringsgruppsdirektivet (98/78/EG). Om en kontroll enligt andra stycket görs på begäran av en behörig myndighet inom EES, får den myndigheten närvara vid kontrollen.

11 h § Om någon i ledningen för ett försäkringsholdingföretag inte uppfyller de krav som anges i 7 a kap. 9 a §, får Finansinspektionen förelägga företaget att rätta till förhållandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

På regeringens vägnar

SVEN-ERIK ÖSTERBERG

Johan Lundström
(Finansdepartementet)

[15] Senaste lydelse 2000:623.

Thomson Fakta, tel. 08-587 671 00
Elanders Gotab, Stockholm 2006